

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 206. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 5-го ЛИСТОПАДА 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 5, 1968 No. 206. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 4 листопада 1968

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН 1-ГО ЛИСТОПАДА відлетів на фарму до Тексасу, де залишиться аж до виборів і голосуватиме в своєму місті Джансон Сити. З Президентом поїхали його дружина та його молодша донька пані Лусі Нуджент із своїм 16-місячним сином Патриком. Президент виглядав втомлений, бо він майже три тижні вів затяжливіпереговори, які закісчилися тим, що ЗСА пропинили бомбардувати Північний В'єтнам, щоб могли початися переговори про мир у В'єтнамі. Джансон сподівався, що зможе виспатися на фармі, здалека від великої політики.

СОВЄТСЬКА АМБАСАДА В МЕХІКО СИТІ в Мехіканській Республіці є великою базою для комуністичного шпигунства та підривної діяльности — заявив голова Палатної Підкомісії Міжамериканських Справ конгресмен Армістед Селден. Він сказав, що в цій амбасаді затруднено понад 100 працівників, хоч до обслуги амбасади треба б найбільше 12-ох осіб. Конгресмен Селден називає цю совєтську амбасаду в сусідньому Мехіко „одною з ключевих совєтських шпигунських і політично - агітаційних станиць в цілому вільному світі".

ЦЬОГОРІЧНА АЗІЙСЬКА ІНФЛЮЕНЦА швидко поширюється, але спричиняє дуже мало смертних випадків від часу, коли вперше появилася в липні в Гонг Конгу. Від липня ця пошесть поширилася на Формозу, Маляйзію, Південний В'єтнам, Філіппіни, Індію, Іран, Сіям та Австралію. Ця недуга цього року називається „2 Гонг Конг 68". Лікарі стверджують, що цьогорічна флю немов ощаджує старших осіб у віці понад 65 років, хоч ніхто не знає, яка цьому причина. Може тому, ро старші особи вже в попередніх роках були нащеплені проти флю. Хто занедужає на флю, має лежати в ліжку так довго, поки не мине горячка, бо тоді буде якнайменше комплікацій.

634 ЩОДЕННИКИ ПІДТРИМУЮТЬ НІКСОНА, 146 ГОМФРІ і 12 Воллеса. Про це звітує журнал „Едітор енд Паблішер". Тираж щоденників, які підтримують Ніксона, становить щоденно 34.6 мільйона, що становить 56 відсотків усіх американських щоденників. Тираж прихильних Гомфрі щоденників виносить 9.5 мільйона, що рівняється 15 відсоткам крайового журналу. Тираж прихильних Воллесові читачів становить тільки 159.524. Треба пригадати, що в 1960 р. Ніксона підтримували 730 часописів, а Кеннеді — 208, і тоді Кеннеді виграв вибори більшістю коло 100,000 голосів.

ОБРАХОВУЮТЬ, ЩО ВИБОРЧА КАМПАНІЯ Ніксона коштує коло 20 мільйонів долярів, а на виборчу кампанію демократичного кандидата Гомфрі видали понад 10 мільйонів долярів. Кандидат Незалежної Партії Воллес видав на кампанію 6 мільйонів дол., а сенатор МекКарті видав був на виборчу кампанію також 6 мільюонів. Демократи збирали виборчі фонди за допомогою так званого „Президентського Клюбу", до якого належав той, хто пожертвував 1000 дол. і більше. Ці жертводавці можуть мати претенсії на протекцію у вибраного президента.

У СВІТІ

ЗСА ЗВЕРНУЛИСЬ З ЗАКЛИКОМ до Ради Безпеки ОН — поліпшити апарат Об'єднаних Націй задля зберігання перемир'я між Ізраїлем та арабами й протиставлення вибухові нової війни між ними. На засіданні Ради Безпеки ОН в мин. п'ятницю промовляв уперше новий амбасадор ЗСА Дж. Р. Віґґінс, кол. редактор „Вашинґтон Посту". Проводив данський міністер Отто Борч. Представники Ізраїлю й Єгипту обмінялись гострими взаємними оскарженнями. Більшість членів Ради Безпеки відкидають однаково єгипетське „право" нищити ізраїльські бази, як „превенційний і оборонний засіб", як теж „право" ізраїльців до відплатних дій.

НА 12-ТІЙ ПЛЕНАРНІЙ СЕСІЇ 8-ГО ЦК КОМПАРТІЇ КИТАЮ ВИКЛЮЧИЛИ з ЦК і партії Лію Шао Чі, формального президента Комуністичного Китаю, вилаявши його знову, як „китайського Хрущова, ренеґата, ревізіоніста і зрадника". Про його долю нічого не сказано. „Культурна Революція" Мао Тсе-тунґа від трьох років атакувала Лію Шао Чі. Ця сесія комуно-китайського ЦК компартії тривала від 13-31 жовтня 1968.

У МОСКВІ ВЛАШТОВАНО тріюмфальне прийняття для астронавта Григорія Берегового. Леонід Брежнєв проголосив піднесення Берегового до ступня генерала і призначення йому вдруге титулу „героя Совєтського Союзу", разом із ще одним орденом Леніна.

ЧЕРЕЗ РАДІО - ТЕЛЕВІЗІЮ У ПРАЗІ ПЕРЕДАВАЛИ „розправу" проти „групи совєтських журналістів" під фірмою яких Москва надрукувала й поширює в Чехо-Словаччині брошуру з брехнями про відносини в ЧССР, які нібито вимагали збройної інтервенції збоку СССР. По одному представникові від журналістів, робітників, учених і військовиків всі вони стверджували брехливість совєтських тверджень.

СХІДНЬО - НІМЕЦЬКІ КОМУНІСТИ ПОГРОЖУЮТЬ активним виступом проти Західнього Берліну в реакції на скликаний туди конґрес Християнсько - демократичної партії Західньої Німеччини. Це керівна партія, членом якої є канцлер Курт Ґеорґ Кізінґер. Неначе задля демонстрації своєї солідарности з Західньою Німеччиною у цій справі — британське військове летунство переводить маневри над Західнім Берліном. Західній Берлін відмежований від Західньої Німеччини широкою на 110 миль смугою.

У ГРЕЦІЇ ПОМЕР 80-річний кол. прем'єр Георг Папандреу, завзятий противник теперішнього військового режиму. Прихильники Папандреу, батька комунофільського кол. міністра економії, тепер професора в ЗСА, Андреаса Папандреу, взяли масову участь в похороні, для демонстрації своєї опозиції супроти уряду.

ЯПОНІЯ ЗАКУПИТЬ В ЗСА нез'ясоване число суперсонічних джетів типу „Фантом" задля підсилення і модернізації свого військового летунства. Тепер Японія має 580 літаків американського типу „Локгід Ф-104 Дж". „Фантоми" куди кращі.

З ПОЛЬЩІ ВТЕКЛИ від березня ц. р. 2.000 жидів, і щомісяця виїздить відтіль по кругло 500 жидів. Комуністичний уряд Гомулки, повівши антисемітську кампанію, спричинив виїздові жидів за кордон, здебільша до Палестини та ЗСА. З Чехо - Словаччини виїхали від 20-21 серпня ц. р., себто від часу інвазії совєтських військ, 4.000 жидів з остраху перед переслідуванням їх.

В Ню Йорку відбувся З'їзд Виконавців Першо-Листопадового Чину

Ню Йорк. — Тут в приміщеннях Українського Інститут при 2-ій Східній 79-ій вулиці о год. 6-ій вечора 1-го листопада відбувся З'їзд Виконавців Першого - Листопадового Зриву 1918 року. З'їзд відкрив містоголова Комітету Виконавців Першо-Листопадового Зриву д-р Микола Чубатий, який привітав присутніх учасників Листопадового Чину, що в числі 18-ох прибули на З'їзд із ЗСА та Канади. На З'їзді було ще коло 40 гостей, в тому половина жінок. Професор д-р Чубатий передав потім провід З'їздом д-р Володимирові Михайлову. Д-р Михайло Гуцуляк із Ванкуверу в Канаді відчитав привіт Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого, а д-р Роман Кришатальський відчитав письмові привіти від Митрополита Амврозія. Архиєпископа Івана та інших. Після усних привітів голова Комітету Виконавців д-р Гуцуляк відчитав апель-поклик живих виконавців Листопадового Чину та звітував про це, що окремі живі виконавці Листопадового Зриву робили в історичному дні Першого Листопада 1918 р. Присутні виконавці звітували самі. Між присутніми були і два священики, о. Лев Ліщинський та о. д-р Вол. Колодницький. Д-р Гуцуляк просив присутніх вшанувати мовчанкою тих виконавців Листопадового Чину, які загинули в боях або померли, не доживши до 50-ліття. Проф. д-р М.Чубатий виголосив одногодинну доповідь про „Значення Листопадового Зриву" в історії цілого українського народу. Після цього д-р Михайлів оповів цікавий фраґмент про те, як українці роззброїли 19 полк у Львові, а д-р Гуцуляк згадував про те враження, яке він пережив, побачивши український прапор на львівській ратуші. В мистецькій частині проф. Володимир Цісик відограв на скрипці три композиції при акомпіяменті пані Марії Цісик-Хруцької. Ганна Шерей відспівала чотири стрілецькі пісні при акомпаніяменті пані Калини Чічки-Андрієнко. Присутні щиро дякували виконавцям мистецької частини. Після цього відбувся показ прозірок батальістичних картин на тему визвольних змагань мистця Івана Кучмака. З'їзд започатковано й закрито молитвою. Після офіційної частини відбулася зустріч учасників із гістьми. Комітет плянує видати спогади учасників Лисопадового Чину окремою книжкою.

Ню Йорк відзначив Академією 50-річчя Листопадового Чину

Ню Йорк. — Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій Великого Ню Йорку при співучасті Крайового Ювілейного Комітету 50-річчя Листопадового Чину та Української Галицької Армії 3-го листопада в залі Фешен Інституту при 24-ій Західній вулиці влаштував Академію для відзначення 50-ліття Листопадового Чину. На прикрашеній сцені листопадовими емблемами уставилися в одностроях військові ветерани і представники Пласту, СУМА та ОДМ-у. Голова Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій Ню Йорку п. Роман Гуглевич відкрив Академію, вітаючи учасників Листопадового Чину від Громади і попросив д-ра Івана Козака перевести Апель Поляглим. Д-р І. Козак згадав поляглих борців за волю України та вичислив провідних осіб, які очолювали цю боротьбу, від УСС починаючи і на УПА та 1-ій Дивізії УНА кінчаючи. Головну промову виголосив д-р Іван Козак, голова Краєвого Комітету 50-річчя Листопадового Чину та УГА Армії. Адвокат Р. Гуглевич відчитав привіт та благословення Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого, який щойно надійшов із Ватикану. Хор „Думка" під дириґуванням проф. Олександра Берника при акомпаніяменті пані Христини Зубрицької виконав „Ой, у лузі" (С. Людкевича), „Для всіх ти мертва і смішна" (Я. Степового) і в другій частині „Ой, колосися ниво (В. Барвінського) і „За рідний край (І. Соневицького), що було першим виконанням. Публіка щиро оплескувала всі точки мистецької праграми і вітала з одушевленням композитора І. Соневицького, який „дебютував' після довшої недуги. Відоме мецо-сопрано пані Галина Андреадіс відспівала „І в мене був коханий, рідний край" (Д. Січинського), „Спи дитинко моя" (С. Людкевича), „Друзі вперед" (Б. Пюрка-Фоменка) і як наддаток „Співцям на чужині" (А. Гнатишина). Присутні оваційно вітали пані Андреадіс, дякуючи їй за чудовий спів. Панна Марія Пришляк чутливо віддеклямувала С. Черкасенка „В день Першого Листопада". Академію закінчено співом „Не пора, не пора". Академію почали без спізнення і тривала вона не повних дві години.

Громада в Джерзі Сити врочисто відзначила 50-річчя Листопадового Зриву

Джерзі Ситі. — Місцева Українська Громада відзначила 50-річчя Листопадового Зриву великою культурною імпрезою, що відбулася тут у приміщеннях Українського Народного Дому в неділю, 3-го листопада, по полудні. Почесними гостями на цій імпрезі були учасники того Зриву, які зайняли місця на сцені, що її по-мистецьки удекорував проф. Антін Малюца. Започатковано свято співом американського й українського національних гимнів, що їх заінтонував п. В. Гела. Відкрив свято д-р Євген Котик, голова місцевого Відділу УККА, який влаштував імпрезу. Святочну промову виголосив д-р Володимир Ґалан. Молодий баритон Юрко Федорів, при фортепіяновому акомпаніяменті Володимира Гентиша, виконав дві народні пісні та композиції Михайлюка, Білаша, Савицького і Кос-Анатольського, а драматичне соправо Юлія Шашаровська, при фортепіяновому акомпаніяменті професора Лідії Бульби виконала композиції Степового і Фоменка. Відповідні до нагоди деклямації виголосили учні Рідної Школи Михайло Левко, Леся Кахнич та Нуся Вох. На закінчення артисти філядельфійського Театру у П'ятницю: Юлія Шашаровська, Володимир Шашаровський і Володимир Мельник виконали ювілейний листопадовий монтаж „Нескорена Україна". Святочну імпрезу попередила торжественна Служба Божа, яку відправив перед полуднем у каплиці св. Петра і Павла Впреп. о. декан Антін Борса в асисті свого сотрудника, виголосивши відповідну до нагоди патріотичну проповідь. Співав хор з Елизабету під диригентурою проф. Романа Левицького.

Південний В'єтнам не хоче вислати делеґатів на Паризьку конференцію

Париж. — Справа дальших переговорів про замирення у В'єтнамі знову несподівано ускладнилась, коли президент Південного В'єтнаму Нґуєн Ван Тіє заявив, що він не погоджується на вислання делеґатів на Паризьку конференцію, якщо підпільно-революційний комуністичний Фронт Національного Визволення буде там приявний, як окрема самостійна делеґація. Цей раптовий зворот південно-в'єтнамського президента прийшов, мабуть, внаслідку острілювання комуністами ракетами Сайґону вже після проголошення президентом Джансоном, що ЗСА припиняють всі свої атаки проти Північного В'єтнаму і що ділові переговори над замиреннам почнуться в Парижі з участю однаково південно-в'єтнамського уряду, як і представників Фронту Національного Визволення. Опозиція Нґуєна Ван Тіє знайшла гарячу підтримку збоку віце-президента Нґуєна Као Кі, більшости парляменту та різних релігійних і суспільних груп. Деякі південно-в'єтнамські парляментарні посли гостро таврували президента Джансона, що він нібито ставиться до Південного В'єтнаму, як до колонії і т.п. Він минулої п'ятниці перервався контакт між американським амбасадором у Сайґоні Елсвортом Банкером і Нґуєном Ван Тіє, однак американські керівні кола висловлюють переконання, що Південний В'єтнам остаточно погодиться взяти участь у Паризькій конференції. Ідеться тільки про те, щоб знайти таку формулу, яка врятувала б обличчя південних в'єтнамців і переконала їх, що їх не трактуватимуть у Парижі нарівні з комуністами з Фронту Національного Визволення. Можливо, що допоможе в цьому Франція, яка зберігає з Південним В'єтнамом дипломатичні взаємини, зате не визнає Фронту Національного Визволення. Тим часом Північний В'єтнам і названий Фронт заявили свою згоду на дальші переговори у Парижі в складі всіх чотирьох делеґацій. Північно-в'єтнамський головний делеґат Хуан Туї назвав південно-в'єтнамський уряд „адміністрацією у Сайґоні". Фронт Національного Визволення делеґував до Парижу своє представництво під проводом 41-річної активної комуністи Нґуєн Ті Бінь: вона за французького колоніяльного панування в Індокитаї була в'язнена і звільнена щойно після підписання Женевського договору з 1954 р., що зліквідував індокитайську колонію, замість неї створивши Північний і Південний В'єтнам, Ляос і Камбоджу. Нґуєн Ті Бінь подорожує на північно-в'єтнамський пашпорт. Якщо в найближчу середу на засіданні Паризької конференції не буде ще представників Південного В'єтнаму, то делеґації ЗСА й Північного В'єтнаму обмірковуватимуть справи, пов'язані з воєнними діями, які не вимагають обов'язкової участи Південного В'єтнаму. Південно-в'єтнамський уряд погодився на припинення всіх налетів проти Північного В'єтнаму і запевняє, що хоче замирення, але вважає, що його єдиним партнером повинен бути Північний В'єтнам, а не підпільно - комуністичний Фронт, підпорядкований наказам з Ганою.

У цьому місяці вирішиться доля Дубчека і його реформ в ЧССР

Прага. — На 13-го листопада скликано Центральний Комітет чехо-словацької комуністичної партії, на якому виявиться, чи перший секретар тієї партії Александер Дубчек зможе й надалі рахувати на більшість у партії. Він — за твердженням знавців відносин — стоїть під сильним натиском з двох сторін — консерватистів, чи пак сталіністів, що користуються підтримкою збоку Москви і наполягають на припинення всіх демократизаційних реформ, — і лібералів, які докоряють А. Дубчекові та прем'єрові Ольдріхові Черникові, що вони вже занадто поступилися Москві та підписали договір, який леґалізує окупацію Чехо-Словаччини. Москва хоче щоб те засідання Центрального Комітету у Празі відкласти на пізніше, бо на 17 листопада скликано до Будапешту знову збіговище міжнародних політичних партій, яке має підготовити міжнародний комуністичний з'їзд у Москві.

Ню Гейвен відсвяткував урочисто 50-тиріччя Листопадового Чину

Ню Гейвен. — Відділ Українського Конґресового Комітету в Ню Гейвені, Конн., при співпраці місцевих українських комбадантських організацій відзначив 50-тиріччя Листопадового перевороту у Львові і створення Української Галицької Армії святочною Академією і зустріччю колишніх вояків з громадянством в суботу 2 листопада ц. р. На початку Академії Орися Цибрівська відіграла на фортепіяні Американський гимн, а вся заля відспівала Український Національний гимн. Голова Відділу УКК д-р М. Снігурович відкрив Академію поетичним словом, опісля голова місцевого Відділу ОбВУА О. Козловський відчитав список колишніх членів УГА, які живуть у Ню Гейвені, включившись в його зорганізоване життя: Гачкевич В., Голембійовський І, Гутникевич І., Дубно Г., Даниловоч І., Дзюбіна Т., Кошак М., Кухній Ф., Панькевич М., Стратичук І., Самотіха І., Флис М., Хома О., і Чайківський М. Членами комбатантських організацій і співорганізаторками вечора були також пані С. Данко, Ф. Рондяк, М. Рудницька, О. Томоруг і П. Тимченко. — Святочну промову виголосив ред. Іван Кедрин з Ню Йорку. Галина Андреадіс з Ню Йорку відспівала 4 пісні, між ними „Діброво зелена" А. Гнатишина, „Любіть Україну" Фоменка, арію з опери „Катерина" Аркаса і „Друзі вперід" Б.Пюрка-Фоменка. Павлина Тимченко віддеклямувала власний вірш „Листопад". Мішаний Українських Національний Хор м. Ню Гейвену відспівав під дириґентурою М. Палидовича й при акомпаніяменті О. Цибрівської „На чужині" Г. Давидовського, „Коли ви вмірали" і „Вічний революціонер" М. Лисенка. Закінчено Академію співом „Не пора".

У ДЕНЬ ВИБОРІВ „СВОБОДА" НЕ ДРУКУВАТИМЕТЬСЯ

Це число „Свободи" друкується в понеділок, 4-го листопада, з датою 5-го листопада. В той день, що є Днем Виборів, „Свобода" не друкуватиметься, а чергове число „Свободи" буде надруковане в середу, 6-го листопада, з датою четверга 7-го листопада.

Президент ЗУАДК взяв участь у церемонії ОН

Ню Йорк. — На запрошення американського амбасадора до Об'єднаних Націй Джеймса Рассела Віґінса президент ЗУАДК д-р Володимир Ґалан вкяв участь в церемонії передачі Ґенеральному Секретареві Об'єднаних Націй У. Тантові документу приступлення ЗСА до Протоколу Відносно Прав Скитальців. Саму передачу в будинку Об'єднаних Націй, в приявності генерального секретаря У. Танта, попередила конференція представників Американської Ради Добровольчих Організацій в будинку Американської Місії до Об'єднаних Націй, коли то амбасадор Віґґінс висловив подяку для організацій окреме звернення до американського уряду в цій справі і яке увінчалось повним успіхом. ЗСА є 26-ою державою, яка приступила до цього договору в справі оборони прав людини. Праця ЗУАДУ на цьому полі може мати великі успіхи — треба тільки фондів і людей зі знанням міжнародного права.

Ніксон веде перед в опитуваннях, але вислід виборів непевний

Ню Йорк. Аґенції публічної опінії перевели останні опитування серед виборців і ствердили, що республіканський кандидат Ніксон веде перед, а за ним слідують Г. Гомфрі і Воллес. Та Ніксонова більшість зменшилася в користь Гомфрі. Опитування виявили, що за Ніксона голосували 42 відсотки опитуваних, за Гомфрі 40, а за Воллеса тільки 14 відсотків. Під час опитувань в дні 21-го жовтня Ніксон випереджував Гомфрі аж на 8 відсотків. Коли нерішені виборці підтримають Гомфрі, то він готов виграти вибори. Щоденник „Ню Йорк Таймс" перевів опитування серед всіх 50 стейтів і ствердив, що хоч Гомфрі збільшив свою популярність в останньому місяці, то все таки опитування виявляють, що Ніксон здобуде більшість в 30-ох стейтах, які мають 299 електорських голосів (до вибору треба більшости 270 голосів). Гомфрі має більшість тільки у вісьмох стейтах і в Дистрикті Колюмбія, разом 77 електорських голосів, а Воллес веде перед в п'ятьох стейтах — 45 елкторських голосів. Популярність Ніксона зменшилася від опитувань з місяця жовтня, але згідно з опитуванням „Н. Й. Таймсу" — Ніксон мав би виграти президентські вибори.

Ебернеті закликає негрів голосувати на Гомфрі

Даллес, Тексас. — Голова Конференції Провідників Південних Християн проповід. Ральф Дейвід Ебернеті закликає негритянське населення голосувати на виборчий список Гомфрі-Москі. Він говорить своїм негритянським провідникам: „Чорні виборці вирішили вибір Джана Ф. Кеннеді і Линдона Б. Джансона і тепер вони можуть вибрати на президента Гюберта Гомфрі". Ебернеті вів виборчу кампанію за Гомфрі в стейтах Алябами, Міссісіпі, Тексасі, Каліфорнії, Мериленді. Пенсилвенії і Ню Джерзі та Ню Йорку. Ебернеті закликає негрів масово голосувати та допомогти Гомфрі і Москі перемогти Ніксона-Еґню та Воллеса-ЛеМея.

Українські демократи Пассейку відбули віче

Пассейк, Н. Дж. — 3-го листопада тут в Українському Народному Домі відбулося передвиборче віче українських демократів повіту, на якому виступав конгресмен Чарлз Джолсен, який кандидує на перевибір та якого знають як випробуваного приятеля українців і доброго знавця їхніх проблем. Крім нього виступали ще Йосип Гіркала, що кандидує на перевибір на стейтового асемблімена, фріголдер Вільям Бейт, що кандидує на перевибір, та кансилмен Салек. Вічем проводив голова місцевого Українського Демократичного Клюбу Іван Чомко а головним промовцем був Йосип Лисогір, голова Українського Відділу в Крайовому Комітеті Демократичної партії. Промовець дав загальний огляд прогресу і успіхів української та інших етнічних груп в Америці за демократичних адміністрацій від 1933-го року, зокрема за адміністрації президента Кеннеді і Джансона. Кандидатів і промовців представляв колишній посаник Кліфтона С. Звір.

217-ий Відділ УНСоюзу в Рочестері відзначить ювілей, вшанує піонерів

Рочестер. — В неділю, 10 листопада, о год. 3.30 по полудні тут в залі Українсько-Американського Клюбу відбудеться — як уже інформовано — бенкет получений із мистецькою програмою для відзначення 60-ліття першого і найстаршого Відділу Українського Народного Союзу в Рочестері, Відділу ч. 217, який має назву Братства св. Йосафата. На бенкеті виступить із головною промовою головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір.

На бенкет запросила управа Братства св. Йосафата представників місцевих, світських і церковних організацій, які спільно із членством вшанують піонерів цієї першої організованої клітини на терені Рочестеру та всіх тих померлих вже членів Братства, які клали підвалини під все народне і церковне життя рочестерської громади українців. Із членів засновників 217-го Відділу залишилось при живих тільки двох, а саме Микита Василищин і Іван Теребушка. Вони відзначатимуть це велике свято разом із представниками молодших поколінь союзовців, від яких почують вони вислови признання і вдячности за побудову основ союзового і громадського життя.

ОЧЕВИДЕЦЬ ОКСАНА ДРАГАН РОЗПОВІДАТИМЕ ПРО ОКУПАЦІЮ ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ

Ірвінґтон, Н. Дж. — Клюб Українських Абсольвентів Високих Шкіл, УАВШ, скликає перші повакаційні сходини на неділю 10 листопада о 2-ій год. по полудні, в залі Українського Народного Дому, 140 Проспект авеню. Після організаційної частини для членства Клюбу та перерви з перекускою, друга частина призначена для широкого загалу громадянства: докторант історії мґр. Оксана Драган з Джан Гапкінс ун-ту в Балтиморі, Мериленд, розповідатиме про події в Чехо-Словаччині — спостереження та враження очевидця.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Зворот до миру

Вже давно не було й одного американського громадянина, який не бажав би замирення у В'єтнамі, і тому напевно нема ні одного, який не привітав з правдивою радістю і дійсним вдоволенням авторитетну заяву президента Л. Б. Джансона про те, що без шкоди для американського війська у В'єтнамі можна припинити всі налети проти Північного В'єтнаму, і що безплідна до цього часу Паризька конференція приступить до ділових нарад над замиренням. Пересторога Президента на адресу американців не бути надто великими оптимістами, бо від комуністів всього можна сподіватись, і його виразне признання, що „можливо, нас підвели", — вказують на тверезий підхід Президента і його найближчих дорадників до переговорів з комуністами. Ще відрадніше звучить його запевнення: „ми на все приготовані" і пересторога на адресу комуністів, що американський Уряд не терпітиме злонаміреного продовжування переговорів.

Президент заповів, що вже в середу 6 листопада ц. р. Паризька конференція радитиме в іншій атмосфері. Можливо, що те засідання буде ще виповнене заявами обох сторін, призначеними для „збереження їх обличчя", що американці й південні в'єтнамці не визнають за рівнорядного партнера приявних представників т. зв. Фронту Національного Визволення і що так само північні в'єтнамці не визнають представників південнов'єтнамського уряду. Але після таких заяв для внутрішнього вжитку — Паризька конференція повинна приступити до суті справи: як виглядатиме майбутність Південного В'єтнаму. Це справді складна справа, коли взяти на увагу, з одного боку, гін Південного В'єтнаму до збереження своєї повної волі й суверенности, а з другого — впертість комуністів у змаганнях підпорядкувати ту країну владі Го Чі Міня. Знайти таку розв'язку, яка гарантувала б, що Південний В'єтнам не стане другим Лясом, де бушують місцеві комуністи й вояки Півн. В'єтнаму — це завдання для чародіїв.

Президент слушно натякнув, що зріст збройної сили й вояцького духа Південного В'єтнаму, мабуть, є найпереконливішим аргументом для комуністів, щоб поступитися. Бо південнов'єтнамські, московські чи будь-котрі комуністи рахуються тільки із збройною силою і тільки її бояться.

Ленінський „інтернаціоналізм"

Совєтська преса з дня на день вдовбує в голови читачів твердження, що, мовляв, увесь світ готується ... відзначати 100-річчя з дня народження Леніна. У постанові ЦК КПСС про відзначування тієї річниці рятівника Російської імперії у формі СССР також твердиться, що „ленінські ідеї справили й продовжують справляти найглибший вплив на ввесь хід світового розвитку". Сучасний ЦК КПСС, як перед тим хрущовський, постійно твердить, що „ми — ленінці". Навіть дехто й у вільних країнах світу почав було хилитись до того, що ленінці — це щось інше, краще, людяніше, ніж, наприклад, сталіністи.

Що ж насправді твердив Ленін, про що він „учив" і чому Москва так хапається за Леніна? Особливо тепер, коли багато комуністичних партій світу відходять від СССР, а президент Югославії Тіто відверто заявив недавно, що Югославія відповість війною на кожну спробу Совєтського Союзу та його „бльоку" встрявати у справи тієї країни.

Перш за все, Ленін ніколи не був інтернаціоналістом, з чого випливають далі всі похідні: поневолення націй, зневага до людей, мов, інших культур чи віровизнань і т. д. Прикриваючись гаслом „Пролетарі всіх країн, єднайтесь", Ленін насправді розраховував і спирався тільки на пролетаріят корінної Росії, точніше — Московщини. У своїй праці „Що таке друзі народу і як вони воюють проти соціял - демократів" він писав: „Російський робітник, піднявшись на чолі всіх демократичних елементів, звалить абсолютизм і поведе російський пролетаріят, поруч пролетаріяту усіх країн, прямим шляхом відкритої політичної боротьби до переможної комуністичної революції". Російській психіці, вихованій в „общині", дійсно властива духова „колективність", „колгоспівство": артілі, гурти заробітчан і т. д. — суто російське явище. Але пролетаріят, точніше ж народи інших країн не виявляють жадного бажання йти поруч із „російським пролетаріятом", а ще більше — вслід за ним. Навіть комуністичні партії майже 50 країн світу, навіть декілька країн - сателітів уникають російських ленінців, а Пейпінг відверто називає їх імперіялістами, хоча сам Китай є імперіялістичним. Так званий ленінізм — це насправді імперіялізм, поєднаний з російським шовінізмом.

В. Ткач

ЕВРОПА ДО ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ У ЗСА

В ЗСА правдоподібно цікавляться питанням, які настрої панують в країнах Західньої Европи у відношенні до президентських виборів в ЗСА. Це помітно також із запитань, з якими звертаються американські журналісти чи й просто американці, які перебувають в Европі, до мешканців европейських країн.

Назагал треба ствердити, що европейське суспільство виявляє велике зацікавлення цією справою і з напруженням чекає висліду виборів. В Европі — слушно чи неслушно — вважають, що американська політика в період перед президентськими виборами є до певної міри спаралізована, а значить Америка не може виявляти активности до різнородних світових проблем. А що тут — абстрагуючи від деяких потягнень політики генерала де Голля, переважає погляд про пов'язаність Західньої Европи з ЗСА, то стан деякої пасивности в американській політиці впливає неґативно на політичні плянування західньо-европейських держав. В Европі почувають себе якось спокійніше, коли політичне життя у великій провідній державі західньодемократичного світу йде своєю нормальною колією.

На запит, хто з президентських кандидатів має найбільше шансів перемогти, европейські пресові та політичні коментатори не відважаються дати відповіді. Ця справа скомплікувалася кампанією, яку провадить „третій" кандидат на президента, Воллес. І якщо в самій Америці стримуються від ставлення більш чи менш категоричних прогноз, то тим більше зрозумілою є обережність у цьому питанні европейських коментаторів.

Інше питання — кого б більшість західньо-европейського суспільства хотіла бачити на пості президента ЗСА? — дає більше можливостей на уділення відповіді.

В европейських політичних колах є розповсюджений погляд, що Ніксон не змінив свого давнього антисовєтського наставлення, а тому його прихід до влади означав би впровадження „твердого курсу" супроти СССР. До відомостей про те, що Ніксон багато в дечому змінив свої погляди з-перед 8-ми років і що цим разом на президента кандидує „новий Ніксон", ставилися радше скептично. В Европі ж — ще кілька місяців тому, всі були ніби загіпнотизовані т. зв. політикою „мирного співжиття" з Москвою, політикою шукання можливостей „відпруження" між Заходом і Сходом, політикою наближення не тільки до т. зв. сателітних держав комуністичного бльоку, але й до самого СССР. І тому европейські політичні кола радше неприхильно ставилися до можливости перемоги Ніксона й воліли б мати перемогу демократичного кандидата, що ним, ще до його офіційної номінації, вважали нинішнього віце-президента Гомфрі.

Такі настрої дещо, але не цілковито, змінилися після чехо-словацьких подій, які показали, що совєтсько-московський провід зовсім не „здемократизувався" і під плащиком мирного співіснування приготовляє нові аґресивні акції проти західнього світу. Ті европейські політичні кола, які й раніше були прихильниками „твердого курсу" в політиці супроти Москви, або ті, яким після окупації Чехо-Словаччини „розкрилися очі", вважають, що тепер Ніксон має більше шансів на перемогу.

Проте, є ще й тепер в Европі такі політики, які — не тільки з тактичних, але й з речевих міркувань — вважають, що, власне, після совєтської акції в Чехо-Словаччині належить бути ще більше обережним, старатися „не дратувати московського ведмедя" і далі послідовно провадити політику відпруження. Серед таких кіл особа Гомфрі більш популярна, бо вони вважають, що цей останній провадитиме більш розважну і поміркований політику у відношенні до Совєтського Союзу.

Зрештою, існує й такий погляд (і, може, він найбільш правильний), що дальша політика ЗСА супроти СССР не залежатиме від особи майбутнього президента і його особистих поглядів, але від майбутнього розвитку подій: якщо Москва буде далі йти по шляху провокацій і аґресій, то як би не називався новий президент Америки — Ніксон чи Гомфрі, а може ще інакше — йому нічого не залишатиметься, як організувати оборону проти такої аґресивної політики.

Для читачів „Свободи" було б цікаво довідатися і про настрої українців, які живуть у країнах Західньої Европи. Найбільш правильно висловився українець, який недавно на запитання одного американського журналіста, кого б хотіли українці бачити на пості президента ЗСА, відповів приблизно так:

„Ми, українські еміґранти, які живемо поза ЗСА, не втручаємося у ваші внутрішні справи. З нашого погляду ми бажали б, щоб президентом Америки був той, хто прихильно ставиться до боротьби українського й інших поневолених Москвою народів за свободу і національно-державну незалежність. Чи він буде називатися Ніксон, чи Гомфрі, це для нас справа другорядна".

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

НОВИЙ ЧОРНОМОРСЬКИЙ ПОРТ „ІЛЛІЧІВСЬК"

Київ. — На географічних мапах світу ще не позначене нове 30-тисячне місто в Україні, назване Іллічівськом, хоча місцеве населення й одесити називають ту місцевість Сухим Лиманом вже від віків. В Іллічівську за останні два-три роки виріс новий, модерно обладнаний порт і суднобудівельні, дослідні водні станції, радіольокаційна станція „Раскат", що „бачить" і крізь найгустіший туман все, що діється в морі на віддалі до 50 кілометрів. „Радянська Україна" з 5 жовтня подала такий опис нового порту:

„Сухий Лиман врізається в суходіл на 14 кілометрів. З моря до нього веде глибоководний канал. З північного боку біля самої води стоїть триповерховий будинок, де розміщується радіольокаційна станція „Раскат". З допомогою „мудрих" і надчутливих приладів, відшукавши корабель у відкритому морі, своєрідний „електронічний лоцман" не тільки вводить його в акваторію порту, а й пришвартовує до місця навантаження.

Південний берег починається Іллічівським маяком, що запрошує кораблі до нової гавані. А далі — суцільні причали, склади, густий ліс кранів, під ноги яким щодня і щоночі під'їздять залізничні вагони. Поруч причалюють судна. Вчора стояли „Петр Алексеев", „Джузеппе Верді", „Орсоліна", „Песіта", а сьогодні вони вже десь по той бік Босфору"...

До Іллічівська заходять кораблі 64 країн світу, а за розвитком і товарооборотом він уже випередив одеський порт. У сусідній Одесі кожний третій мешканець зв'язаний працею з морем, в Іллічівську — все доросле населення міста. Плянують розбудувати Іллічівськ за кілька років так, щоб там могли жити понад 100 тисяч людей. В порту стоятимуть також рибальські с у д н а фльотилії „Советская Украина" та деякі військові кораблі Чорноморської фльоти. У порту є митниця з офіцерами - прикордонниками і каґебістами. Недавно прикордонники заарештували двох італійських матросів з кораблів „Ірканія" та „Грація", які пробували перепачкувати товари, не передбачені ніякими угодами, інформує „Радянська Україна".

ВСУПЕРЕЧ УСІМ ФАКТАМ...

Після групової поїздки членів канадійської комуністичної партії на чолі з Тім Баком, зокрема з кількома комуністами із українськими прізвищами, які, повернувшись з України, потвердили факти русифікації України, — вислано другу комуністичну канадійську групу.

Нова група мала в своєму складі комуніста Даніеля Шаруна, що опублікував у київській газеті „Сільські Вісті" з 14 серпня ц. р. відкритого листа, в якому запевняє колгоспників, що вони живуть заможно й щасливо і що в Україні немає ні русифікації, ані національної дискримінації. До речі, автор цього листа був лише два дні в Україні і два тижні... в Азербайджані, де „досліджував" умови життя а з е рбайджанських жидів.

Д. Шарун писав у „Сільських Вістях":

„Прибувши з Азербайджану на Україну, я дізнався, що одна канадійська делеґація викликала тут почуття здивовання, бо деякі члени цієї делеґації, повернувшись у Канаду, заявили, що на Україні начебто недоцінюють української культури і мови. Пробувши кілька днів на Україні, відвідавши підприємства, колгоспи, я переконався, що для таких заяв немає ніяких підстав. Український народ — нарівні з народами всіх інших союзних республік — має необмежені національні права і можливості для безборонного розвитку своєї національної культури і мови, а також відігравати належну йому ролю у справах СРСР і всього світу, як повноправна, визнана нація. Обіцяю, що зроблю все можливе в моїх силах, аби чесно інформувати канадійський народ про повне торжество соціяльної і національної рівности всіх народів СРСР".

Таку вірнопідданчу заяву комуніста Даніеля Шаруна використало КГБ для пропаґанди серед українців за кордоном: „Вісті з України" ч. 34 передрукували повний фальшу лист Шаруна під заголовком „Я це все бачив своїми очима".

„Ню Йорк Таймс" згадує про переслідування жидів в Україні

Ню Йорк. — Група литовських жидів з Вільна й околиць написала звернення-заклик до ЦК комуністичної партії Литовської ССР, у якому прохає дозволити їм виїхати до Ізраїлю, бо у тій країні їх не бажають бачити. Лист потрапив за кордон, і його оприлюднив проф. Натан Ґлезер з Каліфорнійського університету, але не назвав 26 осіб авторів того звернення. У листі сказано про нову хвилю антисемітизму в Литві, про дискримінацію жидів, хоча зазначається, що становище 25 000 жидів у тій „республіці" ще відносно краще, ніж у інших частинах Совєтського Союзу. „Особливо жахлива дискримінація супроти наших людей є в Україні", сказано в тому листі, адресованому провідникові комуністичної партії в Литовській ССР Атанасові Снєкусові.

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

ТОРОНТО КОНЦЕРТУЄ

Цим разом нюйоркчани, як морська хвиля, вщерть залили залю Фешен Інституту. Отже, публіка дописала с т о в і д с о т к ово. Гості з Торонта, не зважаючи на деякі прикрі недотягнення чи перетягнення, залишили по собі в цілому дуже приємне враження.

У першій мірі щодо складення програми. Кожна мистецька програма мусить бути одностайною суцільністю і змістом. Чоловічий, жіночий, мішаний хор: було б стилево і по-мистецьки. Можна ще, з бідою, включити балет, хоч зайвий він у хоровім концерті, а „Прометея" то й поготів. Та хто і навіщо біґає в таку програму „коміка", і то ще тоді, коли програма переладована? Замість клясичної стилевости якийсь строкатий вечір із ревієвим посмаком. Гумор? Так, але з програми хору! І він був: пригадуєте веселу дівочу: „Била мене мати"? Крім того монологи, що до йоти є наслідуванням іншого актора, включно з рухами і ходом. А як добродушні люди і сміялись, то з влучних дотепів Ека. В мистецтві цінні тільки індивідуальність і власне „я"!

Танкова група під керівництвом Я. Клуня сподобалася більше, як перший раз. Було приємно дивитись не тільки на гарні строї (той блідосиній колір у „Веснянці" не зовсім народний), але й на майже клясичне виконання народних танків, без дешевих ефектів, без перебільшення. Особливо сподобалось те, що не було у „Верховинців" тієї протинародної і протимистецької „модернізації" (читай: викривлення) народних танків. Точніше: не було танцювання на „четвераках", себто на ногах і руках, що тепер таке, на жаль, популярне в Ню Йорку і околиці.

Та наша радість не була всеціла, бо наприкінці хтось таки заплигав на руках і ногах, немовби хотячи доказати, що і Торонто зачинає хворіти на нюйоркську недугу. Неймовірне: під впливом телевізії український народний танок починає котитись у напрямі якогось циркового безглуздя.

Хор „Прометей" почав концерт двома релігійними піснями: „Блажен муж" — Гнатишина - Туркевича, і „Хваліте Бога" — Бортнянського. Хор зразу поставив себе „на ноги" і нав'язав безпосередній і теплий зв'язок із публікою. З болем можна було ствердити одну річ, а саме, що тенори цим разом були послаблені. Щодо третьої пісні, то мусіло зайти якесь непорозуміння, бо що ж робила легкого характеру, пересічна пісенька Шамо „Карпати" між псальмом і одною з колон української хорової клясики, О. Нижанківського „Гуляли"?

Коли б „Гуляли" заспівав якийсь там собі хорець, то це було б зовсім задовільно. Але „Прометей" має славу найкращого нашого хору на еміґрації, і це зобов'язує.

(Закінчення на стор. 4-ій)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ
Редагує: Д-р Михайло Д[illegible]

ДЕЩО ПРО ЗУБИ

Найбільш поширеними в світі хворобами є хвороби зубів і ясен. Кожний з нас у своєму житті мав більшу або меншу проблему зі своїми зубами. В Америці 20 мільйонів людей втратили всі зуби. Зіпсуті зуби має 90% населення. Після 35-го року життя запалення ясен (піурія) є найчастішою причиною втрати зубів.

Зуб сам по собі загоїтися не може. Навіть після вилікування хвороби зубів залишаються сліди у вигляді пльомб, штучних протез або беззуб'я. Невилікувані зуби і ясна не тільки що можуть самі боліти, але й спричиняють також біль голови, вуха, суглобів..

Щоб мати зуби на старші літа, треба дбати про дієту, гігієну рота і реґулярно перевіряти усну яму. На жаль, ми часто про ці справи забуваємо.

Майбутня мати мусить дбати про правильний розвиток зубів своєї не народженої дитини. Зародки зубів появляються у неї на шостому тижні вагітности. Щоб вони добре розвинулись, потрібно кальцію і фосфору. Ці елементи походять із матірного харчу, а не з її зубів, як колись думали. Тому майбутня мати під час вагітности мусить дотримувати добре збалянсованої дієти і не їсти „за двох".

Коли немовля народжується, звичайно вважають, що воно не має зубів. В дійсності в його щелепах знаходиться 20 дитячих і 4 зародки дорослих зубів. Щоб вони правильно розвинулися, потрібно будівельного матеріялу, а саме білка, вітамінів, товщу і ін. Ці складники походять із щоденного харчу.

В той час, коли зуби розвиваються, дуже корисним є споживати воду з флюоридом (фтотом). Стверджено, що діти, які живуть у місцевостях, де в натуральній воді знаходиться одна мільйонова частина флюориду, мають в зубах на 60% менше дірок, як ті, що споживають звичайну воду. Якщо у воді, яку ви споживаєте, флюориду немає, треба про нього подбати, а в міжчасі піти до дентиста, щоб приписав для ваших дітей флюорид.

Дуже важливим є те, що ми включаємо в нашу дієту, а ще важливішим те, що виключаємо з неї. Наприклад, якби в Америці споживали на 50% менше цукру, потрібно було б на 50% менше дентистів. Цукор протягом 15 хвилин після його спожиття виділяє з поміччю бактерій кислоту, яка розчиняє зуби. Варто згадати, що менше шкідливим з'їсти фунт цукру нараз, як зробити з нього цукерки і їсти їх цілий день.

Формула на творення дірок в зубах така: солодощі + бактерії = дірка в зубі.

Як бачимо, щоб запобігти творенню дірок у зубах, треба усунути солодощі або бактерії. Ми можемо усунути цукор, але, на жаль, ще не можемо усунути бактерії з рота.

Авторові цих рядків відомий такий факт: 18-місячна дитина втратила всі свої зуби тільки тому, що її бабця, як тільки та дитина починала плакати, давала їй цукерки. Це заспокоювало дитину так добре, що бабця прив'язувала цукерки до ліжка, щоб вона ссала їх, коли тільки їй того хотілося. Тепер та дитина носить протезу.

М'який харч, як хліб, сир, деякі консервовані продук-

(Закінчення на стор. 3-ій)

о. Андрій Григорій Трух,

РОЗЗБРОЄННЯ ГОЛОВНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ КОМАНДИ У ЛЬВОВІ 1-ГО ЛИСТОПАДА 1918 Р.

(3)

Старий генерал, високого росту, сухорлявий мужчина, надзвичайно схвильований, спитав:

— Чи я міг би поговорити з шефом свого штабу?

— Щодо цього, то мушу перше спитати своєї команди, — відповів я, засалютував і вийшов із кімнати генерала, лишивши його з думками. Вони, певно, не були веселі.

Так воно йде в житті. Наші думки не були веселі вчора, позавчора, цілі роки і аж Першого Листопада почали ставати веселіші. Та й то не надовго ...

Зійшли униз і, заглянувши до одної кімнати, я побачив там австрійського майора чи полковника, що завідував економічними справами „Мілітеркомандо" й мав ключі від каси. Я повинен був наказати йому відімкнути касу, забрати гроші і вислати їх сот. Вітовському, але не подумав про це, а може навіть не мав такої смілости, щоб відразу покласти на всім свою руку. Не ходив я більше нагору й нікому не докучав, тільки кухареві сказав зварити снідання.

До сот. Вітовського я вислав повідомлення, що „Мілітеркомандо" зайняте і генерал Пфеффер інтернований.

Тим часом розвиднілось, і Львів ожив. Коло восьмої години почали прибувати до „Мілітеркомандо" старшини і дівчата, що працювали в бюрах. Вони нічого не знали ще про переворот і тому були дуже здивовані, коли при брамі я здержав їх і повідомив, що їхнє урядування скінчилося і вступ досередини їм заборонений. Один поручник із Відня не міг надивуватись, як ми могли так справно зробити переворот, коли він був у цім будинку вчора ввечері і не спостеріг найменшої признаки якогось надзвичайного руху. Він співчував нам.

Згодом мені принесли вістку, що в іншім будинку, де була, мабуть, військова команда міста (Штадткомандо), є ще австрійське військо. Я взяв із собою кількох вояків й пішов до того будинку. Коли ввійшов до сіней будинку, був заскочений несподіванкою: на подвір'ї стояли капітан і кількадесят вояків із крісами в руках. А в мене тільки кілька вояків ... Я став на місці, як укопаний. За мною задержались мої вояки. Мозок напружено працював: що робити? Якщо я підійду ближче до вояків на подвір'ї, капітан може наказати їм стріляти або роззброїти нас. Тоді я вхопивсь за інший спосіб. Я крикнув здалека до вояків, що Австрія вже розпалась, що їхня військова служба вже скінчилась. Тепер настала Україна — і вони вільні. Можуть іти додому. Моє слово помогло. Вояки заворушились і спитали, що робити з крісами. Я сказав посклaдати їх на подвір'ї в козли й спокійно розходитися. Вони так і зробили. Схвильований капітан підбіг до мене й спитав, що я роблю. Я пояснив йому, що сталось, і він зник.

Опанувавши отак і цю військову станицю, я вийшов нагору, де сказав кілька слів командантові, що не дуже був вдоволений таким ходом речей. Опісля вернувся до своїх вояків у будинку „Мілітеркомандо". Коли я там порахував усіх своїх людей, то їх було вже тільки — 25. Решта скористала з нагоди й чмихнула. Я сказав списати імена тих, що остались, і довідався, що між ними було — 5 поляків. Разом з братьми українцями помагали нам з а й м а т и Львів ... Дуже можливо, що між тими 25, що повтікали, було ще більше поляків ...

На своєму становищі в будинку „Мілітеркомандо" я пробув до вечора, поки не прийшла зміна. Коли я йшов вулицями міста, було пусто й сумно. Після вечері, що її з трудом я роздобув у якійсь харчівні, зараз пішов на спочинок до „Народної Гостинниці", де перебув від часу приїзду з Чернівець.

Подібно відбувались роззброєння інших військових частин і обсада головних львівських урядів.

Тим часом сот. Вітовський і вся Українська Генеральна Команда вижидали в Народнім Домі вістки від поодиноких командантів відділів, що займали Львів. Радість Генеральної Команди зростала з кожним звітом, із появою кожного вістового. На всій лінії була перемога. Державний переворот удався!

Коли стало розвиднятись і розпочався хмарний, сірий день 1 листопада 1918 року, Львів був у наших руках.

Коло 7-ої години ранку сот. Вітовський пішов до голови Української Національної Ради, д-ра Костя Левицького, і як головний військовий командант склав йому звіт, що українське військо зайняло місто, обсадивши всі головні точки без проливу крови.

Для всіх львов'ян, навіть українців, переворот був великою несподіванкою. І саме тому, що плян перевороту був тайною для всіх, за винятком невеликого числа українських політиків і військових старшин, він удався. Удався він і тому, що зробили ми його 1 листопада. Якщо б ми довше приготовлялися до зриву, то Львова вже не зайняли б. Свідомі українці здавали собі ясно справу з того, що сталось велике революційне діло, яке починає нову добу в нашій історії.

Другого листопада

Ніч із першого листопада я провів у Народній Гостинниці. Коли вранці другого дня я прийшов до Народного Дому, там був чималий рух.

Закінчивши минулого вечора свою службу в „Мілітеркомандо", я тепер не мав ніякого призначення. Коли я зголосився до Начальної Команди, мені призначили надзвичайне завдання: піти до касарень (мабуть, на Личакові) і там розпочати творення 2-го Українського полку. Першим полком мали бути УСС.

Не знаю, чи я був би дав собі раду зі своїм новим призначенням, якби мені довелося розпочати призначену роботу, бо в такому ділі не мав досвіду. Але сталося так, що я згаданої касарні навіть не бачив і свого завдання навіть не розпочинав. Бо саме тоді, коли я шукав якогось провідника, щоб завів мене до касарні, одержав вістку, що в західній частині Львова, від головного двірця, поляки перейшли до наступу і опанувують різні вулиці в „Новім Світі".

В тому часі прибув до Народного Дому мій шкільний товариш, чет. П. Мінко. Роз-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ПІСНЯ

В тебе очі карі-карі..,
А чи нам не бути в парі?
Ні, не бути, ні, не бути:
Тільки серцю не забути,
Як пізнались, не побрались
Та й навіки розійшлись.

В тебе усміх милий-милий...
Мрії серце полонили
Та й немає їм упину:
Сняться ночі солов'їні.
Ще ж їм снитись —
не здійснитись.
Тільки серцю буде жаль.

Чим же всі від тебе гірші,
Що пишу тобі лиш вірші,
Що нема мені спокою,
Коли стрінуся з тобою,
Що ніхто мені немилий,
Тільки ти один?

ГАЛИНА ГОРДАСЕВИЧ

Донецьк

Вшанували мовознавця проф. П. Ковалева з нагоди 70-річчя

Виставка праць проф. П. Ковалева

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Т. Шевченка і Філологічна Секція НТШ вшанували Науковою Конференцією видатного мовознавця проф. Пантелеймона Ковалева з нагоди його 70-річчя. Конференцію, що відбулась 19 жовтня в авдиторії Українського Інституту Америки, відкрив проф. В. Лев, привітавши Ювіляра від присутніх і неприсутніх шанувальників його великої і різноманітної праці і корот ко розповів біографію. Проф д-р Роман Смаль - Стоцький привітав Ювіляра, українського науковця, який був співтворцем УНР, духово переміг період сталінщини і ніколи не покинув наукової праці в еміґраційних обставинах. Присутній дружині Ювіляра, Вірі Володимирівні, вірній життьовій товаришці, від Президії НТШ були вручені квіти.

Проф. Василь Чапленко познайомив присутніх з науковою діяльністю проф. Пантелеймона Ковалева, який пропрацював у ділянці філології 45 років, має 15 наукових книжок - видань, а всіх його праць з різних ділянок мовознавства, включно з рецензіями і статтями, є близько 600. Головним досягненням Ювіляра, як науковця, є наукове спростування так зв. теорії про спільність праслов'янської мови, висуненої російськими колами і підтримуваної Сталіним. Отець протопр. Іван Ткачук розповів про науково - богословську і церковно - суспільну діяльність проф. Пантелеймона Ковалева, який в Зах. Европі був ректором Богословської Академії Української Автокефальної Православної Церкви, дослідив український „Молитовник" з 13 століття та дуже багато зробив на тому полі. Нав'язуючи до сенсу японської приказки, що хто посадив одно деревце, вже зробив добре діло, о. прот. І. Ткачук закінчив промову: „Наш Ювілят посадив не одно деревце, а сотні дерев".

Потім інж. Роман Кобринський прочитав понад 20 привітів, у тому й від Архиєпископа Михаїла з Торонта, різних організацій, товариств, церковних діячів, науковців та гром. діячів, у тому від УНСоюзу з підписом д-ра Я. Падоха, від професора Ю. Шевельова, від д-ра М. Стахова й ін. Присутні в Президії Владика Андрій і проф. д-р К. Кисілевський також виголосили короткі привіти й побажання Ювілятові, який подякував за увагу, підкресливши, що шлях українського ученого — надзвичайно важкий, вимагає жертв і сили волі, але, одночасно, і щасливий шлях, якщо людина покликана ним іти. Якраз напередодні Конференції проф. Пантелеймон Ковалів закінчив свою нову велику працю „Українська фраза" на кругло 700 ст. На прийнятті для запрошених гостей, влаштованому заходами родини сина, члени НТШ Б. Береста, був також видатний американський славіст проф. Унбеґави з Нюйоркського університету, член НТШ.

Через телевізію в ЧССР і в ЗСА показували сцени з „Тараса Бульби"

Ню Йорк. — Через телевізійний канал ч. 13, НЕТ — Крайову Освітню Станцію, у середу 30 жовтня о год. 9 транслювалась в районі великого Ню Йорку півторагодинна програма, яку видко в трьох сусідніх стейтах. Це був фільм, знятий напередодні совєтської інвазії на ЧССР проф. Пітером Адлером, диригентом симфонічної оркестри в Балтиморі. Він відвідував в країні свого народження знайомих: театрального режисера Яна Веріча, кінорежисера Мілоша Формана та ін. і попрохав празьку телевізію дати йому кращі зразки з пересилань, щоб познайомити з ними американського телеглядача. До складу таких зразків увійшов великий фільмовий уривок з „Тараса Бульби" під оригінальну, талановито написану музику чеського композитора Леоса Яначека: сцена закохання Андрія в красуні-польці, від якої він бере польську шаблю, та друга сцена — наступу й бою козаків з польським військом і вбивства Тарасом Бульбою свого сина-зрадника. В розмові, що попередила ці фраґменти у блискучому виконанні чеських і словацьких акторів, реж. Ян Веріч сказав, що він знає і високо цінить „українську історичну саґу про Тараса Бульбу". З показаних уривків було помітно шляхетне трактування теми, актори виконували ролі в піднесено-романтичному дусі, що надавало всій сцені леґендарної краси. В тій же програмі були показані „Шахи" та ін. уривки з телевізійних передач у ЧССР напередодні вступу військ СССР у ту країну, і всі ті уривки позначені високою культурою, тонким гумором та винахідливістю.

Успіхи сестер Лесі й Зені Андрусяків

Зеня Андрусяк — Леся Андрусяк

Леся й Зеня, дочки історика д-ра Николи Андрусяка, члена 25-го Відділу Українського Нар. Союзу, який відомий і читачам „Свободи" і який тепер є професором Райо Ґренд Коледжу в Огайо, ще як учениці гай скулу пройшли курс модисток і під час своїх університетських студій працювали як пляновички модерної жіночої й чоловічої моди. На університеті в Акроні обі осягнули кваліфікації для навчання англійської мови й мистецтва в гай скулах; при студіях у мистецтві Леся більше спеціялізувалася в пластичному мистецтві, Зеня — в малярстві. З чужих мов Леся вчилася російської, а Зеня — французької. Обидві відбули з доброю оцінкою вчительську практику в гайскулах і опісля вчителювали, але їм не до вподоби було вчителювання в середніх школах і тому Зеня перейшла на становище редакторки при метеорологічному товаристві в Бостоні й зреґнувала з пропонованої їй посади асистентки в Акронськім університеті та після ґрадуації в цім університеті була вибрана на „місс Акрону". Леся працює акціонеркою в акційному підприємстві в тому самому місті. Попри працю займаються вони спортом, лещетарством, плаванням тощо.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

(Закінчення зі стор. 2-ій)

ти, також шкодять зубам. Він залазить за ясна, чіпляється зубів і творить ідеальне сховище для бактерій, які нищать зуби. Відомо, що ескімоси, які вживають переважно твердий харч, мають на старші літа більше зубів, як люди в країнах добробуту, які вживають м'який харч.

д-р Іван З. Дорощак
стоматолог

НАША ПОШТА

Стаття „Дещо про зуби" — це перша стаття з ділянки дентистики, яку подає на наше запрошення д-р Іван Дорощак. Впровадженням статтей зі спеціялізованих ділянок у нашу колюмну хочемо дати ще ширшу обслугу нашим Читачам.

Д-р Іван З. Дорощак — лікар - стоматолог, вихованець американської школи дентистики, член УЛТПА, відомий своєю практикою в Міннеаполісі.

ПОМЕРЛИ:

СВ. П. Д-Р В. ЯВОРСЬКИЙ

Потакет, Ровд Айленд. — Минулої суботи, 2-го листопада тут ненадійно помер на атаку серця на 45-му році життя відомий наш лікар-громадянин св. п. д-р Всеволод Андрій Яворський, осиротивши дружину і трьох малих дітей. Похорон у вівторок, 5-го листопада, о год. 9:30 рано з похоронного заведення Прата до церкви св. Тереси й опісля на цвинтар.

СВ. П. І. ГОЛАШЕВСЬКИЙ

Ню Йорк.— В неділю, 3-го листопада, помер довголітній член 129-го Відділу УНС сл. п. Іван Голашевський, народжений в Рогатині 1880 року. Панахида у вівторок, 5-го листопада у Глісон Фюнерал Говм у Вайтстон, Н. Й., а похорон в середу 6-го листопада, о год. 9:30 з похоронного заведення до церкви св. Луки і опісля на цвинтар.

СВ. П. ВОЛОДИМИР ШУЯ

Пасейк, Н. Дж. — У п'ятницю, 1-го листопада, тут помер на 69-му році життя св. п. Володимир Шуя. Похорон у вівторок, 5-го листопада, з похоронного заведення Ричарда Бурнадза при 371 Лейкв'ю евеню в Кліфтоні, Н.Дж.

У листопаді розпочався Двомісячник дитячої книжки

Торонто. — Третій з черги Двомісячник Української Дитячої Книжки, скорочено ДУДК, розпочинається з місяцем листопадом і триватиме включно з груднем ц.р. Як і в минулих роках, провадить двомісячник Головне Правління і представництва ОПДЛ в Америці й Канаді, члени того Об'єднання, відпоручники молодечих, виховних установ, шкіл та ін. У зв'язку з цим Правління ОПДЛ розіслало сотні інструктивних „Обіжників". Цього року наголошується не лише на розповсюдженні української національної літератури для дітей, а й на передплатах ілюстрованого кольорового журналу-місячника „Веселка" для дітей, видання УНСоюзу, що його редаґують представники ОПДЛ. З нагоди ДУДК у „Свободі" буде опублікована спеціяльна сторінка, присвячена проблемам української дитячої літератури, окремим творам, створенню дитячих бібліотечок, справам національно-релігійного виховання дітей і молоді. За проведення Двомісячника відповідає на території Канади голова Правління ОПДЛ ред. Богдан Гошовський, а в ЗСА — член Правління ОПДЛ письменниця Леся Храплива.

РОЗЗБРОЄННЯ ГОЛОВНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ КОМАНДИ У ЛЬВОВІ 1 ЛИСТОПАДА 1918 РКУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

добувши тягарове авто зі скорострілом і кількох вояків, ми пустились до згаданої дільниці, щоб прочистити загрожену частину міста.

В одному місці на нас почали стріляти. Щоб не дати себе оточити, я з кількома вояками зайняв становище, мабуть, на вулиці Садовій. Стрілянина продовжувалась. Положення було дуже небезпечне. Опинитись із кількома вояками між домами, звідки могла кожної хвилини вискочити боївка або впасти стріл, не належить до приємних речей. Повз мене проходили цивільні люди. Трудно було вгадати, чи це були люди, що вертались додому, чи розвідчики або напасники, що мали свої пляни...

Під час цих вуличних боїв мені застрілили одного вояка, що стояв у брамі дому.

Коли я отак стояв під муром і думав свої невеселі думи, може коло третьої години до нашого відтинку почала підходити із білими хустинками й вигуками товпа людей, що її вели поляк д-р Сталь і наш д-р І. Рудницький. Вони принесли мені вістку, що між воюючими сторонами прийшло до порозуміння і до 6-ої години вечора має бути перерва в боях.

Для мене це перемир'я було несподіваним рятунком. Якби не ця перерва, я мусів би залишитись до ночі серед ворожого оточення. Я скористав із перемир'я, забрав свій гурток і вернувся з ним до Народного Дому.

(Кінець)

В БІЛОМУ ДОМІ ВЖЕ ВІДБУВАЮТЬСЯ НАРАДИ в справі передачі влади новому президентові в дні 20-го січня 1969 року. Нарадами проводить в імені президента Джансона окремий дорадник Білого Дому Чарлз С. Морфі, який свого часу подібні наради вів в імені президента Трумана. Містер Морфі конферував окремо з представником віце - президента Гомфрі Вілліямом Велшом та з представником колишнього віце - президента Ніксона, нюйоркським адвокатом Френкліном Б. Лінкольном. Морфі телефонічно обговорював цю справу з трьома представниками Джорджа Воллеса Сесілом Джексоном, Едом Ювінґом і Ерлом Морґаном.

АРИСТОТЕЛЬ ОНАССІС ПІДПИСАВ договір з грецьким урядом, за яким він інвестуватиме 400 мільйонів дол. в будові різних нових промислових об'єктів в Греції. Він відбув у цій справі пресову конференцію в Атенах. Коли один журналіст запитав його, куди він думає поїхати з своєю дружиною, недавньою пані Кеннеді, він розсердився і вийшов із залі.

Подяка

Цією дорогою складаємо щиру подяку Всім нашим ЖЕРТВОДАВЦЯМ-ПІДПРИЄМЦЯМ — власникам українських фірм м. Ню Йорку і Нюарку, які фінансово допомогли нам влаштувати Відбиванковий Турнір і уфундувати чаші.

З НЮ ЙОРКУ: М. Підгородецька — „Орхідея", Т. Лешко, Г. Сливки, „Дунай" — м'ясна крамниця, Т. Гринів, Куровицький і Син, В. Д., І. Кершньовський, В. Хомут, Браття Стасюк, „Арка", „Олімпія", Шевчук — крамн., „Еко", Укр. Нар. Дім, І. Тащук, М. Марко, „Карпати", Стець — крамн., М. Івасівка.

З НЮАРКУ: „Говерля" — крамн. взуття (одна чаша), „Базар", П. Богданський, Samco Tire, О. Смаль, С. Таланчук, Т. Гарматій, „Броди", S & M Grill, Inc.

Також особливу подяку складаємо п. ВОЛОДИМИРОВІ ЧИЖОВИЧЕВІ за поміч у випозиченні відбиванкової залі на турнір.

23-ий КУРІНЬ УСП-ів „ЧЕРВОНА КАЛИНА"
— і —
8-ий Курінь УСП-ок „ЧОРТОПОЛОХИ"

Повідомляємо Друзів і Знайомих, що
В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
СЛ. П.
СТЕПАНІЇ НОВОСІВСЬКОЇ
відправиться
СЛУЖБА БОЖА И ПАНАХИДА
ЗА СПОКІЙ ДУШІ ПОКІЙНОЇ
В СУБОТУ, 9-го ЛИСТОПАДА 1968 Р.
в церкві СВ. ВОЛОДИМИРА
160 Захід 82-га вулиця, Ню Йорк, Н. Й.
До участи в відправах запрошує
РОДИНА

У 25-ТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ГРОМАДСЬКОЇ ДІЯЧКИ
Д-р ХАРИТІ КОНОНЕНКО
членки Управи Колеґії ім. Петра Могили в Саскатуні, членки Управи Нац. Ради Укр. Жінок у Празі, членки Жіночої Секції „Просвіти" в Ужгороді, референтки Жіночих Секцій „Сільського Господаря" у Львові, членки Управи Укр. Червоного Хреста у Рівному, де вона загинула з рук ґестапо разом із іншими закладниками у жовтні 1943 року
буде відправлена
в неділю, 10-го листопада 1968 р.
вполудне у катедрі СВ. ВОЛОДИМИРА
при 6729 Н. 5-ій вул. у Філядельфії, Па.
ПАНАХИДА
ЗА СПОКІЙ ЇЇ ДУШІ
на яку запрошує Українське Жіноцтво, Приятелів і Друзів
УПРАВА СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

ТОРОНТО КОНЦЕРТУЄ

(Закінчення зі стор. 2-ій)

Початок пісні без верви, без танкових акцентів і заповільний; середину можна було б прийняти і таку, кінець же знову: недокрів'я. Треба ж зміцнити передкінцеве „не буду" до громохкого форте і рефлексійно, ступнево стишити в кінцевім тоні. А вже ніяк не вільно „фальцетувати" високого тону. Пісню норвезького композитора Райсіґера (не Райзіґера) можна хіба співати, та й тільки.

Дівочий хор „Діброва" — імпонуюча поява! Шістдесят дівчат у непереskравлених, принадних народних строях виглядали, як маломок. Точнісінько: дівчата, як маків цвіт! Однак хор, як організація, ще дуже молодий. А приїхавши до величезного Ню Йорку, на просторій, не своїй сцені, дівчатка розгубились у збентеженні і вибились де-не-де з інтонації. Проте, наприкінці, вони таки прийшли до себе і заспівали вдалу, настросну пісеньку Циганкова „Понад Прутом моя Коломия" так, що зуміли зробити її козирем першої половини концерту.

По перерві „Прометей" зачав виступ, на диво, схибленою інтерпретацією пісні Стеценка „Ой, літа, орел". Мурмурандо, басове соло форте і „Гуля Максим" хором піянісімо? Вій і гулянка гайдамаків потихеньки! А безцільне розтягання кінця пісні? На це тяжко знайти виснення, крім одного хіба: диригент хотів заспівати інакше, як і ниш.

На щастя, потім прийшла найкраще виконана пісня: Воробкевича - Людкевича: „Та не дай, Господи, нікому — Огні горять". Пісня не була заспівана, вона була пережита, як хором, так і слухачами. Хор заблистів ефектовними й доцільними крещендами і декрещендами (ступневі пучнявіння і стишення тону). Чудове було: „коротати" і „погуляти", майже природній легкий сміх, вихровий темп танцю, розгульне „гоп-га", добре віддані сольо баритона і тенора (вартість нот не дуже точно була затримана), а передусім із душі заспіване закінчення, те шевченківське і загальнолюдське:

„... мов негода,
Минула молодість моя".

Немає спроможи почислити, скільки зідхань зринуло в темінь залі з закінченням акорду пісні. І як то часом у житті буває, коли миттю промайне перед людиною все її пройдешнє, таке скоїлось і тут під впливом цієї чаруючої пісні. Бо і ті на сцені, і ці на залі були в більшості тими, що їх молодість уже минула або минає, тому як бурунний прорив почувань грянула в залі невгомонна френезія найщиріших оплесків і вигуків: „біс", „браво". Варто було заплатити за вступ на той вечір, щоб пережити тільки цю одну, незабутню пісню.

Далі йшла друга щодо краси виконання на цьому концерті річ П. Майбороди: „Пісня про Дніпро". В ній показав „Прометей" найповніший і найбільш соковитий тон.

Стеценкова „Гайдамацька пісня" (так само, як і „Ой, літа орел") забагато співана і місцевими хорами і бандуристами, тому треба перестати виконувати її на якийсь час, щоб люди знову стужились за нею.

Три пісні злучених хорів „Прометея" і „Діброви" прозвучали ефектовно і могутньо. Дівчатка, уже без хвилювання, заспівали чисто. Ми почули слабшу, з тісі тріїці, хоч і вдячну, П. Майбороди „Пісню про вітчизну". Стрічкова композиція М. Гайворонського, до слів гетьмана Мазепи: „Пісня Мазепи" справляє глибше враження. І коли б собі було заспівано ще краще (до того мусить співати баритон, бо тенорові занизько), то й успіх був би ще кращий. Проте, найбільшою несподіванкою концерту була вперше почута прекрасна і хвилююча пісня нашого І. Недільського до слів Ст. Чарнецького, в опрацюванні В. Кардаша: „Вис буря коло хати" (в оригіналі на мужеський хор і без фортепіянового супроводу). Цю пісню ніяк не треба випускати з репертуару! Сольо треба залишити, як композитор зазначив, баритонові.

Солісти хору одні ліпші, другі менше цікаві. Бас Кривеньковий найкращий голосовий матеріял, якби йому ще й музикальність таку! Дербіш, видно студію, поправився, тільки горішні тони мусять бути темніші: баритонові. Оришкевич справив дуже добре враження (мимо „кіксика"); йому б повчитися. Сорока з доброю грою, співає сольо у середніх і долішніх тонах, з якими має клопіт. Маскулка і Гарасовський слабші, а ти двох „однотактових" з „Гуляли" конче треба замінити іншими.

Піяністки Кравців - Барабаш і Безхлібник відповідно до віку більш як задовільні, проте на чистоту тонів і прецизію темпу треба таки більше вважати.

Про В. Кардаша з приємністю повторимо вже раз сказане, що він безсумнівно має талант диригента, однак щодо музичного знання (інтерпретація для оригінальності, брак українських народних пісень у програмі) і загальної культури (без дозволу або, принаймні, повідомлення живучого композитора про опрацювання його пісні, самозаглиблення у власних „аранжировках"), то йому треба ще дуже уважно попрацювати над собою.

На закінчення цього, у загальному, цікавого і пам'ятного концерту були квіти, як вияв почувань публіки, щирі привіти і побажання від улаштувальника цієї імпрези, нюйоркського Осередку СУМА, а також від хору „Думка" і хору ім. Митроп. Шептицького.

Теодор Терен-Юськів

Хор „Дніпро" при праці

За весь час свого існування хор „Дніпро" росте й розвивається, а мистецький керівник і диригент маестро Євген О. Садовський докладає всіх зусиль, щоб хор і недавно зорганізовану ним оркестру поставити на високий мистецький рівень.

Наймолодші хористки заініціювали і зорганізували розвагову вечірку для активних і неактивних членів хору, їхніх родин, приятелів хору і добродіїв, яка відбулася 12 жовтня 1968 р. у великій залі Середньої Школи при парохії св. Іосафата. На вечірку складалися жартівливі скечі авторства молодої співачки Ксені Рощаковської, пісні і жмут анекдотів прочитаних великим прихильником хору п. Миколою Кавкою. П-на Лідія Бодиар наслідувала (імітувала) поведінку голови хору — інж. Романа Трешньовського, п-на Ксеня Рощаковського — диригента Е. О. Садовського, п-на Маруся Стрийська у ролі „Яся Лопатого" як представника телевізії і репортера, переводила опитування про життя в хорі. Крім згаданих вище виконавцями були: С. Главацька, Христя Макогін, Дарія Данилишин, Христя Гук, Дарія Демянчук, Таня Єзерська, Дарія Єзерська, Дарія Тарчанин, Віра Бедик, Лідія Гіцинська і Оля Калушка та Маруся Мельник. Як програма так і її виконавці збудили у слухачів веселий настрій і щирий сміх, а спонтанні оплески були найкращою винагородою за вдале виконання.

Вечірка почалася в дружньо-родинній атмосфері смачною вечерею та привітальним словом голови хору — інж. Романа Трешньовського. Вітаючи хористів, їхні родини, приятелів і добродіїв хору, голова, зокрема, привітав присутнього сеньйора української музики, композитора і диригента, віртуоза-бандуриста, маестра Григорія Т. Китастого. Окремо вітав бувшого голову хору „Думка" в Ню Йорку — інж. Анатоля Пашковського, який живе тепер у Торонті, але користаючи з тимчасового перебування в Клівленді, загостив на вечірку.

Вечірка була подумана і влаштована на те, щоб члени хору „Дніпро", їхні родини, приятелі й гості зійшлися разом, розважилися, наговорилися та побачили молоді таланти хору „Дніпро" 'на сцені. Не даром редактор Константин Мельник, який є членом-основником „Дніпра", але живе в Колюмбусі, приїхав до Клівленду і провів з хором кілька приємних хвилин. Інж. Евстахій Кравчук з Австралії, — тепер на відвідинах у ЗСА, був також гостем на вечірці хору.

Парохові о. дек. А. Улицькому від хору щира подяка за дозвіл користуватися великою залею середньої школи! Всім гостям, що прийшли на вечірку, щире спасибі, а співацькому товариству „Дніпро" і його оркестрі успіхів на будуче.

О. М.
(Пресовий референт хору)

Ювілейний З'їзд закарпатських українців

Ювілейний З'їзд Закарпатських Українців з приводу 30-річчя Карпато-Української Держави, 30-річчя Карпатської Січі, 50-річчя Листопадового Зриву, 50-річчя Самостійної Української Народної Республіки та її збройних сил і 75-ліття професора Августина Штефана, Президента Сойму Карпатської України, відбудеться 9-го і 10-го листопада 1968 року в Торонті.

У З'їзді візьмуть участь найвищі достойники Карпатської України, карпатське духовенство, карпатські січовики уродженці Закарпаття та всі ті українці, які перебували на Закарпатті між двома світовими війнами.

В програму З'їзду входить:

В суботу 9-го листопада — від год. 3-ої Ювілейний З'їзд, заля УНО при 297 Коледж вулиці, від год. 7-ої веч. Ювілейний Бенкет в готелі Прінц Джордж при 91 Йорк вул. і Кінг вул. захід, де відбудеться відзначення повищих ювілеїв та вдекорування Хрестом Карпатської Січі учасників визвольних змагань в Карпатській Україні, мистецька частина квартету „Верховина" під проводом Оленки Глібович та ін.

В неділю 10-го листопада о год. 10-ій рано Соборна Ювілейна Служба Божа в церкві св. Миколая при вул. Квін і Белвудс, яку відправлять закарпатські священики, від год. 1-ої по пол. Спільний Ювілейний Обід в залі Українського Народного Дому при 191 Липпинкат і закінчення З'їзду.

Побажання Ювілейного Комітету, щоб всі заінтересовані зголосили свій приїзд на адресу:
Karpatska Sich, 196 Bathurst Street, Toronto 2B, Canada.
Василь Тимко

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ
В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 інч через одну шпальту за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки)	$2.00
1 інч через одну шпальту за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. п.)	$3.00
1 інч через одну шпальту за політичні оголошення (виборчі кампанії)	$4.00
Оголошення через 8 шпальт (ціла сторінка) по $3.00 за інч за кожного рода оголошення.	$3.00
Виготовлення кліше на одну шпальту	$4.75
Виготовлення кліше на дві шпальти	$6.50

Повідомляється всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відмовити чергове оголошення, доки не будуть вирівнані попередні рахунки.

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET

Долучую 10 центів — прошу змінити мою адресу:
JERSEY CITY, N. J. 07303
(P. O. Box 346)

Моя СТАРА АДРЕСА була:
ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ____
Ім'я і прізвище: ____
Адреса: ____

Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище: ____
Адреса: ____
Zip Code ____

ТАРЗАН, ч. 6087. Зо лота статуя короля!

— Іто! Там є те, що вони хотіли сховати ще певніше, як золото!

— Іто! Це статуя величезного історичного значення! Це золотий король, який панував над своїм народом золотим правилом! Чому наша цивілізація нічого не знає про нього?

— Я бажаю, щоб ми знайшли щось корисне!